

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Педагогічного факультет
Кафедра початкової освіти та інноваційної педагогіка

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

«SOFT SKILLS» ДЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ – СВІТ У ГАРМОНІЇ»

ОПІ Початкова освіта

Рік навчання **2025-2026**, семестр **3**

Форма навчання (*денна, заочна*)

Галузь знань

А «Освіта»

Спеціальність

А3 «Початкова освіта»

Другий (магістерський)

рівень вищої освіти

**Кафедра
та викладач**

Кафедра початкової освіти та інноваційної педагогіки

Викладач: **Губарева Дар'я Вячеславівна** – доктор філософії

Лінк на профіль викладача на сайті факультету: <https://pf.udu.edu.ua/fakultet/struktura/kafedry/kafedra-pochatkovoi-osvity/vykladachi-kafedry-poip#hubarieva-dv>

Лінк на профіль викладача у Google Scholar : <https://scholar.google.com.ua/citations?user=Tdeb2I4AAAJ&hl=uk>

E-mail: d.v.hubarieva@npu.edu.ua

Лінк на курс в MOODLE:

**I. Основна
мета/цілі навчання**

Мета: підготовка до опанування механізмів розвитку «м'яких» навичок у молодших школярів та майбутніх педагогів з метою побудови успішної педагогічної кар'єри.

Завданнями вивчення дисципліни є:

- сприяння у здобутті майбутніми спеціалістами педагогічної спеціальності загальних теоретичних знань з питань необхідності розвитку навичок soft skills протягом усього життя;
- сприяння формуванню основних навичок 21 століття («soft-skills»): критичного мислення, лідерських якостей, креативності, спілкування, співробітництва, які сприятимуть ефективній роботі з різними сучасними джерелами інформації, її критичному аналізу та осмисленню;
- озброюватимуть новітніми методами дослідження реальності майбутнього фахівця;
- акцентувати увагу на ролі навичок 21 століття для саморозвитку, самоосвіти кожної особистості починаючи з початкової школи;
- сприяти набуття досвіду навчання у співпраці та кооперації з іншими; створення та реалізації власних проєктів.

II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Навчальна дисципліна **вибіркова**
Цикл **професійної підготовки**

III. Обсяг навчальної дисципліни

	Денна ф.н.	Заочна ф.н.
Кількість кредитів	3	3
Загальна кількість годин	90	90
Лекційні заняття	6	6
Семінарські/практичні заняття	8	6
Самостійна робота	76	78

IV. Короткий зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-мотиваційний основи розвитку «soft skills»

Тема 1.1. «Навички 21 сторіччя». Hard та Soft skills. Особливості розвитку соціального, емоційного та практичного інтелекту

Тема 1.2. Зв'язок Soft skills з соціальною компетентністю.

Тема 1.3. Особливості розвитку Soft skills в умовах середовища нової української школи та їх діагностика.

Змістовий модуль 2. Інструменти розвитку «soft skills»

Тема 2.1. Когнітивно-мотиваційний компонент соціальної компетентності та його розвиток.

Тема 2.2. Емоційно–рефлексивний компонент соціальної компетентності та його розвиток.

Тема 2.3. Операційно–діяльнісний компонент соціальної компетентності та його розвиток.

Тематика практичних занять

Практичне заняття 1. Ідентифікація hard та soft skills.

Теоретична частина: визначення понять, приклади hard та soft skills в контексті початкової школи; визначення соціального, емоційного та практичного інтелекту й їх складові.

Практична частина:

- вправа "Мозковий штурм" - визначення важливих навичок для сучасного учня, розподіл їх на hard та soft skills. Аналіз власного досвіду.
- рольові ігри, моделювання ситуацій соціальної взаємодії, аналіз дитячих конфліктів.
- вправи на впізнавання емоцій, розвиток емпатії, управління емоціями.
- розв'язання проблемних ситуацій, проектна діяльність.

Практичне заняття 2. Зв'язок Soft skills з соціальною компетентністю. Особливості розвитку Soft skills в умовах середовища нової української школи та їх діагностика.

Теоретична частина: аналіз компонентів соціальної компетентності (комунікація, співпраця, емпатія, вирішення конфліктів тощо) та їхній зв'язок з soft skills; аналіз Державного стандарту базової середньої

освіти. Які soft skills є пріоритетними? Вплив Нової української школи на розвиток soft skills учнів.

Практична частина:

- вправа "Асоціативний куцц": учасники створюють асоціативний куцц до понять "soft skills" та "соціальна компетентність". Обговорення: які soft skills є найбільш важливими для успішної соціальної взаємодії?
- обговорення кейсів: як різні аспекти Нової української школи (наприклад, проектна діяльність, інклюзія) сприяють розвитку soft skills. Розробка критеріїв оцінювання soft skills.

Практичне заняття 3. Інструменти розвитку «soft skills» Когнітивно-мотиваційний компонент соціальної компетентності та його розвиток.

Теоретична частина: визначення когнітивного компонента. Роль знань про соціальні норми, правила, ролі в розвитку соціальної компетентності.

Практична частина:

- обговорення кейсів: аналіз ситуацій, де знання соціальних норм допомагають або заважають у взаємодії. Розробка дидактичних ігор для формування знань про соціальні ролі та норми.

Практичне заняття 4. Емоційно–рефлексивний компонент соціальної компетентності та його розвиток. Операційно–діяльнісний компонент соціальної компетентності та його розвиток.

Теоретична частина: Визначення емоційного інтелекту. Основні емоції та їх роль у житті людини. Важливість емоційної грамотності для соціальної взаємодії. Визначення операційно-діялісного компоненту. Складові операційно-діялісного компоненту: ініціативність, відповідальність, планування, організація, вирішення проблем.

Практична частина:

- вправа "Колесо емоцій": ідентифікація та вираження різних емоцій. Обговорення ситуацій, що викликають різні емоції.
- вправа "Асоціативний куцц": учасники створюють асоціативний куцц до поняття "операційно-діялісний компонент". Обговорення: які навички входять до цього компоненту і чому вони важливі для успішної соціальної взаємодії.

Орієнтовна тематика індивідуальної самостійної роботи

- Створити інтелект-карту навичок 21 століття.
 - На кругах Ейлера зобразити навчальні, інноваційні та соціальні навички та проаналізувати їх взаємозв'язок та ієрархічність. Створити Пам'ятку для вчителів, батьків та учнів
 - Зробити підбірку діагностик soft skills.
 - Познайомитися зі світовою практикою формування soft skills.
 - Написати есе про роль соціальної компетентності у суспільстві та просвіти аналіз її рівня сформованості по
-

- країнам.
- Заповнити таблицю з прикладами несформованої соціальної компетентності, причинами, наслідками та рекомендаціями
 - Дослідити програму розвитку соціальної компетентності у різних країнах Данії, Канади, Сінгапура, Франції, Австрії
 - Проаналізувати програми розвитку емоційного інтелекту
 - Зробити підбірку проблемних ситуацій відносно рівня емоційного інтелекту
 - Написати есе на тему «Взаємозв'язок рівня емоційного інтелекту батьків з рівнем дитини та наслідки».
 - Зробити опис проблемних соціальних ситуацій з особистого життя та спробувати написати варіанти вирішення.
 - Написати аналіз особистої прокростенації відповідно її причин виникнення.
 - Створити дорожню карту свого життя.
 - Подивитися фільм на вибір та написати повний аналіз героїв відповідно сформованого рівня емоційно-рефлексивного компоненту.
 - Провести дослідження серед оточуючих людей відповідно сформованого компоненту. Результати дослідження оформити у вигляді презентації.
 - зробити підбірку інструментів для розвитку даного компоненту.
 - Створити рекомендації щодо підготовки презентації. Оформити у вигляді інфографіки.
 - Проаналізувати особисту ситуацію через SWOT-аналіз.
 - Створити підбірку від конфліктологів про види проблемних ситуацій, способи вирішення, та ролі.

V. Результати навчання

Інтегральна компетентність. Здатність самостійно та комплексно розв'язувати задачі в сфері початкової освіти, у професійно-педагогічній та науково-пошуковій діяльності вчителя дослідницького та інноваційного характеру.

Результати навчання	Компетентності
ПР 1: Критично осмислювати та інтегрувати знання про концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування освіти (в тому числі початкової) в Україні у перебігу розв'язання складних задач у широких мультидисциплінарних контекстах.	ЗК 1: Здатність до гнучкості мислення, його абстрактності та критичності, аналізу та синтезу. СК 1: Здатність усвідомлювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.
ПР 3: Застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.	ЗК 2: Здатність до креативності та генерування нових ідей у професійно-педагогічній діяльності. СК 3: Здатність застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

ПР 10: Складати програму саморозвитку та самовдвоконалення, обирати ефективний інструментарій самопрезентації результатів власної професійної діяльності, створювати власний професійний імідж.	ЗК 5: Здатність працювати з високим ступенем автономії та з готовність до командної (колективної) роботи. СК 7: Здатність створювати власний професійний імідж, самопрезентувати результати професійної діяльності, керувати власним життям і кар'єрою.
--	--

VI. Порядок і критерії оцінювання

Форми поточного контролю: модульні контрольні роботи.

Методи поточного контролю: усне опитування, тести, практичні завдання.

Форми і методи підсумкового контролю: Залік

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль								Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				
Тема 1.1	Тема 1.2	Тема 1.3	МКР	Тема 2.1	Тема 2.2	Тема 2.3	МКР	
10	10	10	20	10	10	10	20	100

Розрахунок рейтингових балів за видами контролів (Денна ф.н.)

№ п/п	Види діяльності	Коефіцієнт (вартість) виду	Кількість робіт	Результат
1	Практична робота на заняттях (усні відповіді, тести)	5	4	20
2	Самостійні роботи / лабораторні роботи / участь у вебінарах/тренінгах, що відповідають тематиці даного курсу*	5	8	40
3	Модульні контрольні роботи	20	2	40
Підсумковий рейтинговий бал				100

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного та модульного контролів (Заочна ф.н.)

№ п/п	Види діяльності	Коефіцієнт (вартість) виду	Кількість робіт	Результат
1	Практична робота на заняттях (усні відповіді, тести)	5	3	15
2	Самостійні роботи / участь у вебінарах/тренінгах, що відповідають тематиці даного курсу*	10	6	60
3	Модульні контрольні роботи	25	1	25
Підсумковий рейтинговий бал				100

*Здобувачу можуть зараховуватися бали за неформальну освіту (участь у професійних семінарах, вебінарах, тренінгах)

тощо) з відповідних тем курсу (замість окремих видів практичної чи самостійної роботи з курсу). Для цього студент має представити сертифікат учасника і підготувати короткий звіт-аналіз опрацьованих питань.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей: повнота розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення; впевненість та аргументованість; використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання письмових завдань: повнота розкриття питання; цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в необхідному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом опанував навчальну дисципліну, але більшість тем засвоїв поверхово.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач загалом засвоїв навчальну дисципліну, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості тем.

Незадовільний рівень: 35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково засвоїв навчальну дисципліну, не засвоїв більшості тем, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку; 0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань, не володіє навчальним матеріалом.

VII. Політика курсу

Політика щодо відвідування: здобувачі дотримуються вимог чинного законодавства України, Статуту УДУ імені Михайла Драгоманова (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/statut-ukrayinskoho-derzhavnoho-universytetu-imeni-mykhayla-drahomanova>) і Правил внутрішнього розпорядку УДУ імені Михайла Драгоманова (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/pravyla-vnutrishnoho-rozporiadku-udu-imeni-mykhaila-drahomanova>) відвідують заняття відповідно розкладу, дотримуються етичних норм поведінки. Усі учасники освітнього процесу дотримуються загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності. Відвідування занять з курсу є обов'язковим за визначеним деканатом розкладом. За об'єктивних причин (лікарняний, заява) заняття може бути відпрацьованим. Атмосфера на заняттях повинна бути творчою, відкритою до конструктивної критики. Недопустимі запізнення на заняття; списування.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Усі завдання передбачені навчальною програмою мають бути виконані у встановлений викладачем термін. Практичні та самостійні завдання виконуються вчасно та здаються викладачу у визначені ним терміни. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижчою оцінкою (75% від максимальної оцінки).

Якщо здобувач отримав незадовільну оцінку під час екзамену, в нього виникає академічна заборгованість. Повторно скласти атестацію він повинен до початку наступного семестру в терміни, визначені деканатом.

Якщо здобувач не погоджується з оцінкою підсумкової атестації, він може в день оголошення результатів подати в деканат

апеляційну заяву. Наступного дня проводиться засідання апеляційної комісії. За письмового екзамена повторне опитування не проводиться. За усного комісія надає здобувачеві право продемонструвати свої знання. Про порядок складання екзаменів, перескладання і оскарження результатів див. «Положення про організацію освітнього процесу».

У разі неатестації перескладання відбувається з дозволу деканату. Здобувачі можуть здійснювати перескладання результатів навчання відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в УДУ імені Михайла Драгоманова», «Положення про порядок контролю якості знань студентів УДУ імені Михайла Драгоманова», «Положення про порядок ліквідації академічної заборгованості студентами УДУ імені Михайла Драгоманова» (посилання на Положення: <https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty>).

Політика щодо конфліктних ситуацій. Вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО здійснюється відповідно до «Положення про врегулювання конфліктів в УДУ імені Михайла Драгоманова» (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-vrehuliuvannia-konfliktiv-v-udu-imeni-mykhaila-drahomanova>). Між учасниками освітнього процесу здійснюється партнерська взаємодія, толерантність і повага до кожної особистості.

Політика щодо академічної доброчесності ґрунтується на засадах «Положення про академічну доброчесність в УДУ імені Михайла Драгоманова» (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-udu>). Викладач ознайомлює здобувача вищої освіти з правилами поведінки на заняттях, користуванням засобами електронного зв'язку, недопущенням академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування, акцентує увагу на заборону використання додаткових джерел інформації під час оцінювання знань, при використанні Інтернет-ресурсів зазначається використане джерело. Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Умови для інклюзивного вивчення освітнього компонента: дана навчальна дисципліна може викладатися для людей з особливими освітніми потребами. Форми і методи інклюзивного навчання обираються з урахуванням індивідуальних потреб здобувача. Обов'язково поєднуються фронтальні, індивідуальні та групові ФОНД. Традиційні методи навчання поєднуються з інтерактивними і спеціальними (методи педагогічного супроводу та корекції, тощо).

VIII. Основні інформаційні ресурси

1. Джеймс Дж.Хекман «Тверді докази soft skills» . Економіка праці Том 19, випуск 4 , серпень 2012 р. , сторінки 451-464
Посилання на автора відкривають панель накладання [Джеймс Дж. Хекман](#)
2. Коваль К.О. Розвиток «softskills» у студентів – один з важливих чинників працевлаштування / Коваль К.О.// Вісник Вінницького політехнічного інституту. – 2015.
3. Пеллігіно Дж., Хілтон М. (ред.) (2012). Освіта для життя та роботи: розвиток знань і навичок, які можна передати у 21 столітті. Вашингтон, округ Колумбія : National Academes Press .
4. Бартон Дж. Гірш. Потрібні: Soft skills для сучасної роботи - 2017 р <https://doi.org/10.1177/0031721717690359>
5. Бобро, А. А . ФОРМУВАННЯ SOFT SKILLS У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ/Бобро А.А//

6. Губарева Д.В. Соціальна компетентність в умовах сучасної початкової школи України/ Губарева Д.В.// ВІСНИК УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ. ISSN 2522-9133 (online) Серія «ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ». ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ. 2020. № 1 (19)

7. Жовнич О.В., Казьмірчук Н.С., Стахова І.А. Театр природи як засіб формування SOFT SKILLS в учнів початкової школи / О.В. Жовнич, Н.С. Казьмірчук, І.А. Стахова // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: педагогіка і психологія. – 2020. – Випуск 61. – С. 23–30.

8. Кожушкіна Т.Л. Міжособистісна взаємодія як складова частина «soft skills» студентів педагогічного коледжу / Т.Л. Кожушкіна // Науковий часопис національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова: Вип. 63, 2018.

9. Наход С.А. Значущість «soft skills» для професійного становлення майбутніх фахівців соціально-педагогічних професій / С.А. Наход // Науковий часопис національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова: Вип. 63, 2018. – С. 39.

10. Рябошапка О.В. "Таймменеджмент як складова успішного сучасного педагога."

11. Andrews J. Graduate Employability, 'Soft Skills' Versus 'Hard' Business Knowledge: A European Study / J. Andrews, H. Higson // Higher Education in Europe. – Vol. 33, – № 4. – P. 411-422. 10.1080/03797720802522627

12. Wellington J. K. The "soft skills" of success: Be it high tech, low tech, or no tech / J. K. Wellington // Vital Speeches of the Day. – 2005. – № 71. – P. 628.

13. Рада коучів Forbes «15 Soft Skills You Need To Succeed When Entering The Workforce». – Режим доступу:

<https://www.forbes.com/sites/forbescoachescouncil/2019/01/22/15-soft-skills-you-need-to-succeed-when-entering-the-workforce/?sh=51ff668110ae>

14. Длугунович Н.А. Soft skills як необхідна складова підготовки ІТ-фахівців / Н.А. Длугунович // Вісник Хмельницького національного університету. Технічні науки. – 2014. – № 6. – С. 239–242. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_tekh_2014_6_47.

15. English and communication skills coaching for tech specialists [Електронний ресурс] // Tilda. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://talktori.com/>.

16. Fan, C. S., Wei, X. and Zhang, J. (2017) 'Soft Skills, Hard Skills, and the Black/White Wage Gap', Economic Inquiry, 55(2), pp. 1032–1053. doi: 10.1111/ecin.12406.

17. Joseph, D. et al. (2010) 'Practical Intelligence in IT : Assessing Soft Skills of IT Professionals', Communications of the ACM, 53(2), pp. 149–154. doi: 10.1145/1646353.1646391.

18. Казьмірчук Н. С.. "Педагогіка партнерства як запорука ефективної підготовки майбутніх педагогів до впровадження європейського досвіду формування soft skills учнів початкової школи." Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії: 86.

19. Міщенко Марина Сергіївна. "«Soft skills»–внесок у наше майбутнє." the 10th international scientific and practical conference "dynamics of the development of world science"(june 10-12, 2020) perfect publishing, vancouver, canada. 2020. 848 p.. 2020.

20. Ремньова Ніна Юріївна. "Технологія розвитку критичного мислення в контексті формування гнучких умінь (soft skills) учнів початкової школи." відповідальний редактор (2021): 78.

21. Себало Л. "Soft skills–необхідна складова успішної підготовки майбутнього вчителя початкової школи." архів матеріалів

міжнародних наукових конференцій (2021).

22. Старинщук Анна. "Розвиток soft skills дітей з особливими освітніми потребами." (2020).
23. Степанова Наталія. "«Soft skills» і способи їх розвитку в дітей молодшого шкільного віку." *interconf* (2021).
24. Трофименко Анастасія. "Soft skills як основна складова професійної компетентності майбутнього фахівця в умовах глобалізації." вітальне слово генерального консула республіки польща у м. Вінниця (україна) (2020): 91.
25. Чепура Олена Олександрівна. Розвиток «soft skills» здобувачів початкової освіти засобами інноваційних технологій. 2021.
26. Варяниця Людмила Олександрівна. Дитяча субкультура як фактор соціалізації молодшого школяра в навчально-виховному процесі : дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.05 / Варяниця Людмила Олександрівна. Луганський національний педагогічний ун-т ім. Тараса Шевченка. Луганськ, 2006. 241 арк.
27. Гоулман Д. Емоційний інтелект / Пер. с англ. А. П. Ісаевой. Київ : АСТ: Астрель, 2011. 478 с.
28. Гоулман Д. Соціальний інтелект / Пер. с англ. А. П. Ісаевой. Київ : АСТ: Астрель, 2011. 387 с.
29. Губарева Д. В. Вплив соціальної компетентності на інтелектуальний показник особистості. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 17 : Теорія і практика навчання та виховання : збірник наукових праць. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. Вип. 31. С. 51-56.
30. Докторович М. О. Соціальна компетентність як наукова проблема. Психологія і суспільство. 2009. № 3. С. 144–147.
31. Захарко О. Внутрішня мотивація як психологічний феномен. Соціогуманітарні проблеми людини. 2008. №3. С. 143-149.
32. Коваль К. О. Розвиток «soft skills» у студентів — один з важливих чинників працевлаштування. *Вісник ВПІ*. 2015. Вип. 2. С. 162–167.
33. Коваль Л. Г., Зверева І. Д., Хлебик С. Р. Соціальна педагогіка / соціальна робота : навчальний посібник. Київ : ІЗМН, 1997. 392 с.
34. Костюк А. В. Емоційний інтелект та шляхи його розвитку. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки. 2014. Вип. 2 (1). С. 85-89.
35. Литвиненко Світлан Анатоліївна. Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів початкових класів до соціально-педагогічної діяльності : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : спец. 13.00.04 / Литвиненко Світлана Анатоліївна ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ : 2005. 40 с.
36. Матвієнко О., Митник О., Губарева Д. Світ у гармонії: робочий зошит. У 2-х ч. Ч 1. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. 64с
37. Матвієнко О., Митник О., Губарева Д. Світ у гармонії: робочий зошит. У 2-х ч. Ч 2. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. 56 с.
38. Митник О., Манзер С., Цілик Н. Теоретико-методичні засади становлення успішної в соціумі особистості під час навчально-виховного процесу в ЗНЗ //Рідна школа. – 2017. – №. 1-2. – С. 36-40.

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки
Протокол № 5 від 6 лютого 2025 року
